

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
100. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétlő
1933. évi május 1

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Török—görög—bolgár szövetség a kisántánt ellen

Májusi tűzijáték

A tempelhofi mezőn egymillió ember üdvözlését viszi a májusi szél. E millió torok a munka ünnepét tiszteli. Moszkvában is a munkát ünneplik. Bécsben is. Párisban is. Londonban ugyancsak. A munkát ünneplik, mert május elseje van.

Különös, különös május elseje van.

„Legalább száz ifju bomolt”, legalább száz pártra szakadt a munka. Itt a nemzeti munkát ünneplik, ott a forradalmat, amott a nemzeti-forradalmat. Máshol a kollektív munkára esküsznek, odébb az egyéni munka hatalát siratják, itt a termelési munka csődjét jajonganak, máshol az elosztás munkájának kudarcát zokogják.

A leghangosabb mégis a tempelhofiak ünnepi lármája. Ők a leghangosabbak, mert ők még semmit sem dolgoztak. A kéthónapos Harmadik Birodalomban e két hónap alatt egyetlen ásonyom sem mélyedt, egyetlen kapavágás sem esett.

Eddig csak romboltak. A rombolás nem munka, mint ahogyan a fátylasmélet sem az. Még a mai nagy és parádés tűzijáték sem munka.

Ha becsületesek és igazsávuak volnának, a porhintés és nem a munka ünnepét ünnepeznék. Mert ez a nagy tűzijáték, szóáradat, programtalan program-adás még nem munka. A munka termelő akarát és kivitelit. A Harmadik Birodalom eddigi munkája csak a bosszu dühe volt és a gyűlölet vicssorgó harapása.

Ez a mai parádés tűzijáték csak bódítás. Elbódítanak, hogy mögé és káprázatos fényen túl ne lássunk.

Hiába: a munka embere, az igazi munka embere lát. Látja meddő, nagy belső harcukat, ahogyan egyrészt Hugenberggel viaskodnak, másrészt a centrumra acsarkodnak, ahogyan a császárpártot szurják le orozva és ahogyan millió progresszív lelkek hangszálait ayisszantják. És látjuk külső nagy erőfeszítéseiket is. Kelet-Európa összefog az orosz ázsíával és a nyugati imperialista Franciaország összeáll a nagy nyugati demokráciákkal, mert mind megrémült és ijedten összerendezte attól a munkától, amely nem termelő és nem alkotó, hanem nemzeti és forradalmi és amelynek tiszteletére ma millió ember áll a tempelhofi mezőn.

A mező zöldje üde, hiszen a május derül felette. De vajjon ki tudja bejósolni, mikor és hogyan kerül vér erre az üde zöldre és lágy bársonyosságra? És vajjon ki merné állítani, hogy a nemzeti-forradalom „munkája” nyomán a világ elkerüli a vérözönt, amely ime, ha még nem is folyik, de az ereket már repeszti.

A tempelhofi mezőn valaha Nagy Frigyes is ott állott, aki megállapította, hogy ha szabad az ember, nyugodt a világ, de ha üldözik, véres, gyilkos és hosszú polgárháborúk következnek.

És talán ott állott, e tempelhofi mezőn, hajdantájt Luther is. Ma Luther utódja áll e helyen. Hessefeldernek hívják ezt a papot,

A román kivitel Németországba, Csehszlovákiába és Lengyelországba teljesen megszűnt

A Nemzeti Bank rendszabályokat követel a külkereskedelmi mérleg védelmére

Bukarest, árpilis 30.

A Banca Națională ma átiratot küldött a kereskedelmi minisztériumnak a Németország, Lengyelország és Csehszlovákia felé irányuló román exporttal kapcsolatban. A Nemzeti Bank rámutat arra, hogy a romániai kereskedelmi mérleg ez országokkal kapcsolatban óriási mértékben passzív lett, különösen az utolsó két hónapban. A kivitel a fenti államokba szinte teljesen megszűnt. Ezért a Nemzeti Bank a kereskedelmi minisztériumtól intézkedéseket követel, ezeknek az intézkedéseknek a Banca Națională véleménye szerint főképp a kontingentált mennyiség újabb szabályozására kell vonatkoznak.

Kedden a kereskedelmi minisztérium és a Banca Națională megbízottai közösen fogják a kérdést letárgyalni.

Kedvezőbb a hangulat Szovátán

Mihalache és Popovici optimisztikusan nyilatkoztak

Vajda kezében van a helyzet kulcsa — mondja Popovici

Szováta, árpilis 30

A Maniu-ügy nem tisztázódott szombat esteig. A kormány kiküldöttei, Mihalache és Popovici igazságügyminiszter pén teken órák hosszan át, megszakítás nélkül tanácskoztak Maniuval, megegyezni azonban nem tudtak egymással, ambar a hangulat meglehetősen javult a tárgyalások folyamán.

Pénteken este Popovici és Mihalache vadászatra mentek a szovátai hegyek közé. A két kiküldött Maniut is magá-

val akarta vinni, a „badacsonyi remete” azonban ellenállott:

— A vadászat ifjukorom szórakozása volt... mióta képviselő lettem, ez pedig jó 30 évvel ezelőtt történt, nem vadászom többé.

Erre Mihalache és Popovici meglehetősen kedvtelenül indultak utnak. Az Adeverul jelentése szerint a vadászat beletartozott a megpuhítási haditervbe, a kiküldöttek abban reménykedtek, hogy a közös szórakozás baráti hangulatában

többet érhetnek el Maniunál, mint egyébként.

A vadászat egész éjjelen át tartott és újabb tanácskozásokra csak szombaton délután került sor.

A megbeszélésről semmi részlet sem szűrődött ki, ellenben Szovátán nagy optimizmus uralkodik az irányban, hogy nem következhetik be szakitás. Mihalache az újságíróknak a következő kijelentést tette:

— Maniu nem fog lemondani!

Popovici és Mihalache Bukarestbe mennek

Marosvásárhelyi munkatársunk jelentése szerint Popovici és Mihalache szombaton este autón Szovátáról Marosvásárhelyre érkeztek, ahol birói kar, a rendőrség vezetője, és több hivatalos személy várta őket. Tudósítónknak sikerült mind a két miniszterrel beszélnie. Popovici a következőket mondotta:

— Mindenekelőtt cáfolnom kell az én lemondásomról elterjedt híreket. Ennek a hírnek semmi alapja sem volt. A félreértésre valószínűleg az adott okot, hogy

a külföldön tartózkodó Madgearu helyett rövid ideig én vezettem a pénzügyminiszteriumot is. Most Madgearu hazaérkezett s átadtam neki hivatalát.

Ami a Maniu-ügyet illeti, legfeljebb annyit mondhatok, hogy a helyzet kulcsa Vajda Sándor kezében van.

Legalább is Maniunak ez az álláspontja. — Önnek mi volt a feladata Szovátán, miniszter ur? — kérdezte tudósítónk.

— Az, hogy egy fajdkakast löjjelek! —

hangzott a válasz.

Mihalache mindössze néhány szót mondott:

— Kiküldetésem eredményesen végződött, a részletekről azonban nem nyilatkozhatom, mert mandátumomat Vajda Sándortól kaptam s így tapintatlanság lenne, ha az eredményről nem neki, hanem a sajtónak számolnék be először.

aki Lutherre hivatkozva azt vallja, hogy a nemzeti-szocialista harcos harca istenesebb cselekedet, mint annak az egyháznak szava, amely a Harmadik Birodalom beköszöntését nem egyhanguan és nem lelkesedéssel üdvözi.

Itt a rakéták ezrei mit sem érnek. Itt a tűzijáték fényessége elhomályosítja a tisztánlátást.

Tisztán látjuk azt a nagy feszültséget, a

mely már a fellegekben pattan és kisléssel fenyeget.

A torkunkat fojtogatja a nagy emberáradatok széthúzása, ellenállása és külön útja, a mellyel az ember a munka asztala mellől a munka ünnepeinek mezejére tódul és verejtéket töröl. Ez a verejték nem a munka cseppje, hanem a halál-verejték kísértése.

Olyan furcsa, hogyan ma, a munkátlanlág és tehetetlenség május elsején embermilliók

„munkát” ünnepelnek. Éppen ma, amikor:

„Az Égből dühödt angyal dobolt Riadót a szomorú földre, Legalább száz ifju bomolt, Legalább száz csillag lehullott, Legalább száz pártá omolt.”

Jövőre vajjon Adyval mi is elmondjuk-e Különös-különös „május elseje” volt.

Bukarestben betiltották a „Hitler-estélyt“

Bukarest, április 30.

A bukaresti német egyesületek és szervezetek hétfőre és keddre sör-estét akartak rendezni, mely estüknek — stilszerűen — Hitler-est lett volna a nevük. A II. hadtest parancsnoksága az estélyt betiltotta.

Ugy megverte a tanítója, hogy elbujdosott

Nagyvárad, április 30.

A Vitéz-utcai elemi iskolában a tanító annyira összeverte Dallos Gyula fényképész gyermekét, hogy a kislány kisérettel kellett hazaküldeni.

A kislány később elkeseredésében megszökött hazulról és most sehosem találják.

A verés oka: A gyermek nem tudott jól románul.

A Rotter-fivérek

támadóit kiadják Németországnak

Bécs, április 30.

Legújabb jelentések szerint Lichtenstein azokat a németeket, akiket a Rotter fivérek elrablásával vádolnak, kiadja Németországnak.

Lichtenstein csak azok felett a vádlottak felett ítélkezik, akik Lichtenstein polgárai.

A dicsőszentmártoni gázháború legújabb ütközete Marosvásárhelyen folyt le

Marosvásárhely, április 30.

Dicsőszentmárton városa és az ottani Gáztársaság között évek óta elkeseredett harc folyik, amit természetesen a Gáztársaság idézett fel. Bizonyos és nem egészen tisztázott követelések fejében végrehajtást vezetett a város ellen s az egymást váltogató tanácsok minden kísérletezése hiábavalónak bizonyult, bár a felebbezések és tiltakozások elmentek a legfelsőbb fórumokig.

Ebben az áldatlan helyzetben aztán a legutolsó városi tanácsnak is akadt egy jónak látszó támadó gondolata. Határozatot hozott, hogy 1927 évi visszamenőleg a Gáztársaság lefektetett csöveire folyóméterenként 20 lej városi illetéket vet ki. Az illeték több millióra rugott volna s így felül is multa azt az összeget, amit viszont a Gáztársaság követelt a várostól.

Ez az ügy is folyik már közel egy éve. Most a marosvásárhelyi táblára került a sor, hogy döntést hozzon. A tárgyalásra a Gáztársaság egyetemi tanárok és kitűnő jogászok egész csoportját vonultatta fel. Meg is nyerte a pert. A felvonultatott jogászok azzal érveltek, hogy a csövek javarésze az országút alatt vonul el, az országutért pedig a Gáztársaság tekinthetyes utadót fizet, a város tehát nem veheti ki a maga részére is illetéket. A bíróság a múlt évre kivetett illetéket törölte, az azelőtti évekre vonatkozólag pedig kimondotta az elévülést.

A város természetesen felebbezett.

Telepítési akció Magyarországon

Budapest, április 30.

Albrecht főherceg előadást tartott a Magyar Tudományos Akadémián. Telepítési tervzetét ismertette, amely a magyar társadalom különböző rétegeiben nagy érdeklődést keltett.

Albrecht tervzete szerint 25, 15, 8 és három holdas egységekben mintegy 15 ezer embert helyezne el. Ehhez 45 ezer holdra volna szükség, ami az adóhátralék címén előverezett, illetve árverés alá kerülő földekből hozhatna össze az állam úgy, hogy a föld nélkül maradt gazdákat meghagyná a telepek sorában. A terv megvalósításához 27 millió pengő elegendő volna. A 27 millióból kilenc milliót vennének fel a szükséges épületek.

A szükséges 27 millió pengőből 5 milliót a transferalaphból vehetnék fel, 4 millió pengőt jelzálogkölcsön formájában, 18 millió pengőt pedig a bérleti összegekből lehetne kihozni.

A Viitorul írja:

A csernovici eseményekért a bukovinai miniszter felelős

Bukarest, április 30.

A csernovici zavargások még mindig napirenden vannak. A liberális pári hivatalos lapja, a Viitorul legutóbbi száma a következő rendkívül érdekes és meglepő sorokat közli:

„Az este Mironescunál miniszterközi értekezlet volt az országban felburjánzó zavargásokkal és különösen a csernovici tüntetésekkel kapcsolatban.

Megcáfolhatatlanul állítjuk, hogy a bukovinai vizsgálat a csernovici eseményekkel kapcsolatban kiderítette Sauciu Saveanu bukovinai miniszternek a zavargásokkal kapcsolatos közvélelősségét.

A miniszter, teljes joggal mondhatjuk, a zavargások erkölcsi szerzőjének tekinthető.

A miniszter magatartásának következménye az, hogy

a katonai hatóságok, amelyeknek az ostromállapotra való tekintettel közbe kellett volna lépniök, semlegesek maradtak.

Igy állván a dolog, a közvélemény joggal teheti fel a kérdést, miért kell büntetést alkalmazni egy rendőrpáncsnok vagy egy komiszár ellen, amikor ők csak a miniszter utasításának tettek eleget, a mikor nem értesítették a katonai hatóságokat?

Hogyan maradhat egy miniszter tagja valamely kormányban, ha hasonló súlyos felelősség terheli?

A Viitorulnak erre a cikkére kormányoldaltól még semmi választ sem adtak.

Hilterszagu sajtószabadsága

Botrányos hajsza az aradi magyar lapok ellen

Lapelkobzás, előzetes cenzúra és bűnügyi eljárás a cikkírók ellen

Arad, április 30.

Aradnak különös, nyugtalanító szenzációja van. Az ügyészség rendeletére vizsgálóbíró elé idézték az Aradon megjelenő napilapok jelentősebb újságíróit, sőt két vezércikkíróit is, akik az Erdélyi Hírlap és az Aradi Közlöny husvét-i számaiban az ünnepi vezércikkeket írták.

Ennek a beidézésnek és a vele kapcsolatos sorozatos kihallgatásoknak nemkevésbé érdekes előzménye van. Pár héttel ezelőtt az igazságügyminisztérium utasítást küldött az aradi ügyészséghez. Az utasítás maga is elég különös volt, a végrehajtása pedig még különösebb. A három aradi magyar lapnak, az Aradi Közlönynek, az Erdélyi Hírlapnak és

a Reggelnek azóta amolyan cenzúra-félének kellett alávetnie magát.

A rendelet ugyanis úgy szólott, hogy az ügyészség a rendőrséggel erőlyesen őriztesse ellen a fenti lapoknak a tudósításait, különösen, ha azok a tudósítások a revízióval kapcsolatosak.

Az ügyészség a rendőrséggel egyetértésben úgy oldotta meg ezt a kérdést, hogy a rendőrség útján minden lapszámból magához kérelet egy-egy példányt, még mielőtt a friss lapok a közönség kezéhez juthattak volna.

Csütörtökön az Aradi Közlöny is ismertette azt a Benes-féle nyilatkozatot, amely az egész világsajtót beszaladta és mindenütt nagy feltűnést keltett. A Benes-nyilatkozattal

Példátlan fordulat a Löble-féle 960 milliós birság ügyében

A pénzügyminiszter teljelenítést tett az ügyben szereplő bírák ellen

Nagyvárad, április 30.

A híres Löble-féle milliárdos fekete-szesz-birság ügyében újabb szenzációs fordulat történt.

Annak idején beszámoltunk arról, hogy a nagyváradi törvényszék törölte a birságot azzal az indoklással, hogy az a jegyzőkönyv, amelynek alapján a büntetést kiírták, nem a már érvényben levő, hanem a hatályon kívül helyezett szesz-törvény alapján készült. A hatalmas, 960 milliós birság törlése tehát formai okokból történt, sőt az ítélet még a perköltségek megfizetésére is a pénzügyminisztériumot kötelezte.

Az ítélet annak idején nagy szenzációt keltett s módfeltét meglepte a pénzügyminisztériumot is, amely természetesen felebbezett. A felebbzési eljárás folyamatban van, a pénzügyminisztérium azonban ennnyivel sem elégedett meg, hanem feljelentést tett a nagyváradi törvényszék azon bírái ellen, akik a birságot törölték.

Az igazságügyminisztérium a feljelentés alapján Badescu Rosiori semmitőszéki bírót küldötte ki Nagyváradra a vizsgálat lefolytatására. Jogászai körökben hombaként hatott ez a fordulat s most feszülten várják a fejleményeket. Hír szerint Badescu Rosiori már a napokban Nagyváradra érkezik, hogy megkezdje a kihallgatásokat és a pör aktáinak áttanulmányozását.

Tárgyalás váltott tanáccsal

Újabb jelentések szerint a nagyváradi törvényszéken szombaton délelőtt a birságotlasi ügygel kapcsolatban érdekes utóper játszódott le. Mikor a bíróság feloldotta a Triton-szeszgyár 960 millió le-

jes büntetését, automatikusan feloldódott a biztosítékképpen lefoglalt aagymennyiségű szesz is. A kincstár azonban nem volt hajlandó kiadni a mintegy 4 és fél millió lej értékű szeszárut, mire dr. Löble László keresetet idított, amelyben nemcsak az áru kiadását követelte, hanem egyben 25 százalékos kártalanítást is.

Löble követelését foglalás útján szeretne volna realizálni. A törvényszék engedélyezte a foglalást, mire

Löble közvetlenül a Banca Națională-nál foglalt, jól tudva azt, hogy a monopol-pénztárak üresek.

A monopol és a kincstár nem nézték tétlenül az ügyet s benyújtották felfolyamodásukat a törvényszéki végzés ellen. E felfolyamodásban azt igyekeztek bizonyítani, hogy a törvényszék foglalási végzése jogellenes volt.

Ez ügyben a törvényszék szombat dél-

egyidejűleg külföldi lapok nyomán egy tudósítást is közölt s ebben a tudósításban az egyik alcím így hangzott: „Csak háborúval lehet revíziót elérni...”

A kérdéses lapszámot annak rendje és módja szerint kinyomták s aztán az első „friss lappéldányt” eljuttatták a rendőrséghez, a mely viszont nyomban továbbította Saracu Adrian soros vizsgálóbíróhoz. Saracu vizsgálóbírónak megütötte a szemét a Benes-nyilatkozat, a vele kapcsolatos tudósítás és különösen a fent idézőjelbe tett alcím.

Minden további gondolkodás nélkül elrendelte a lap elkobzását, sőt azt is, hogy a rendőrség szedje össze a lapkihordóknak már kiadott és szétosztásra váró példányokat is.

Az elkobzó rendeletről a hajnali órákban értesítették a lap kiadóját, Stauber Istvánt is. A kiadó nyomban fölkereste Saracu vizsgálóbíró, aki rövid vita után engedett és visszavonta az elkobzásra vonatkozó rendeletet.

A dolog azonban ezzel még nem intéződött el. Másnap az ügyészség utasította a vizsgálóbíró, hogy a legerélyesebb vizsgálatot vezesse be a három aradi lap ellen s ezt a vizsgálatot kapcsolja össze azzal az eljárással, amit az Aradi Közlöny és az Erdélyi Hírlap ellen a husvét-i vezércikkek miatt indítottak. Az Erdélyi Hírlap husvét-i vezércikkét Pazsitny Bonaventura minorita rendfőnök írta. A cikk címe ez volt: Revíziót kérünk. Tévedések elkerülésére azonban mindjárt a cikk első mondata kifejtette, hogy nem földrajzi revízióra gondolt, hanem a lelkek revíziójára. Az Aradi Közlöny sémlemezett vezércikkének a szerzője Paretz Béla dr. volt magyarpárti képviselő. A cikk maga politikai kérdésekkel foglalkozott s távolról sem volt benne olyan igényesség, ami kihívhatta volna a hatóságok figyelmét, vagy éppen a Márczescu-törvény rendelkezéseit, amelyek alapján az eljárást megindították.

Szombaton délelőtt aztán a vizsgálóbíró maga elé idézte Pazsitny Bonaventurát, Paretz Béla dr.-t, Stauber Istvánt, Major Bét, Károly Sándort, Jakab Géza és Pili Géza újságírókat. A kihallgatások megkezdődtek és a késő délutáni órákig tartottak. Az elsőnek kihallgatott Pazsitny rendfőnök kijelentette, hogy nem volt szándékában az izgatás, vagy a kedélyek felferése, véleménye szerint pedig

az ügyészségnek nincs joga ahhoz, hogy belemagyarázzon az ő cikkébe olyasmiket, amik távol állottak tőle.

Magától értetődő, hogy a kihallgatások általában az egész eljárás sokkal nagyobb izgalmat váltott ki az aradi közönség körében, mint mondjuk — Benes nyilatkozata.

előttre tüzte ki a tárgyalást. A Bukaresti 1. Nagybírásra érkezett ügyész azonban a tárgyalás elején

kifogást emelt a tanács ellen azon a címen, hogy ez a tanács adta meg a foglalási engedélyt, tehát illetéktelen saját ügyének az elbírálására.

A tanács egyórás tárgyalás után illetéktelennek mondotta ki magát s azonnal vissza is vonult, helyét más tanácsnak engedve át.

Az új tanács elnöke azonban, alig foglalta el helyét, máris kihirdette, hogy az új tanács elutasítja a régi ellen emelt illetéktelenségi kifogást s elrendeli, hogy az előbbi tanács tárgyalja le az ügyet.

Ezzel a bírák felállottak és kivonultak, a megüresedett székeket pedig az első tanács tagjai, Popescu és Kálnai foglalták el.

Ezután végre megkezdődött a tulajdonképpeni tárgyalás, amely úgy végződött, hogy

a bíróság helyt adott a kincstár álláspontjának és felfüggesztette a szeszgyár foglalási kérelmét.

Egyébként Badescu Rosesti semmitőszéki bíró, akit a 960 millió lejes birság felfüggesztésének ügyében küldöttek ki, meg is érkezett Nagyváradra.

Visszaállítják a német katonai bíróságok jogkörét

Berlin, április 30.

A kormány előterjesztésére Hindenburg köztársasági elnök engedélyt adott ahhoz, hogy az eddigi légügyi felügyelőséget légügyi minisztériummá alakítsák át. A légügyi minisztérium élére természetesen Göring kerül. Göring, mint légügyi miniszter mindenekelőtt megalakította a Birodalmi Légi Szövetséget. Az alakuló gyűlésen beszédet mondott, amelyben azt vázolta, hogy

Németországot pillanatok alatt tönkretelheti az ellenséges repülőraj és csak órák kérdése, hogy légítámadás esetén

a német ipari vidékek elpusztuljanak. Ma avatták fel egyébként az új Junkers gépet, amely eddig a D. 2500 nevet viselte. Az ünnepségen személyesen megjelent Hindenburg is. A gépet Hindenburg nevére keresztelték át.

A német birodalmi kormány újabb törvénytervezetet dolgozott ki, amely visszaállítja a katonai bíróságok hatáskörét.

Ugyanekkor intézkedett a kormány az iránt is, hogy a breslauer internálé börtön újabb felszereljek.

Nagy ajándék a B. L. olvasóinak:

Rövidesen megkezdjük TAMASI ARON új regényének közlését

Tamási Aron nagy sikere nekünk is nagy siker volt. Az az elismerés, dicséret és erkölcsi jutalom, ami az „Abel a rengetegben” című

regényének az egész magyar nyelvtérrel-
ről osztatlanul, egyet-
en ellenszólás nélkül
ajutott, nekünk is
ismerés, dicséret és
jutalom volt. A B. L.
volt ugyanis az az
erdélyi magyar napi-
lap, amely ezt a ki-
páló regényt mind-
járt a megszületése
pillanatában lekötöt-
te s megnyitotta a
lehetőséget arra, hogy

a nyomabetűnkön keresztül elindulhasson a
regény hódító útjára.

Az erdélyi magyar napilapok nem igen kö-
szölnék eredeti regényeket. Még olyan érte-
lemben sem, hogy valamelyik magyar nyelo-
területen már lapban megjelent, de könyv-
alakban még ki nem jött szépirodalmi alko-
tásoknak adjanak helyet. Erdélyi születésű
eredeti regény pedig éppen nem találhat fel,
mert a kiülről behozott második- és harmad-
közlésű regények természetesen sokkal olcsóbb-
bak. A B. L. nem követte ezt a módszert.
Tamási neve elég jó márka volt ahhoz, hogy
áldozatot hozzon önmagáért és közönségéért
közlésű regények természetesen sokkal olcsóbb-
bak. A B. L. nem követte ezt a módszert.
Tamási neve elég jó márka volt ahhoz, hogy
áldozatot hozzon önmagáért és közönségéért
közlésű regények természetesen sokkal olcsóbb-
bak. A B. L. nem követte ezt a módszert.

A B. L. megbecsülte önmagát és a közönsé-
gét, amikor az erdélyi magyar irodalmat
nemcsak szép szavakkal, hanem tényleg is
fámagatta azzal, hogy felretelve minden ta-
karékoskodó szempontot és szűkkeblűséget,
azt adta regényrovatában, ami a legjobb
volt az egész magyar nyelvtérrel.

Hogy milyen alkalmából dicsekedjünk most
el mindezeket? Abból az örömteljes alkalom-
ból, hogy az „Abel a rengetegben” című re-
génynek elkészült a folytatása s mi most is,
megelőzve mindenkit és minden ajánlatot,
nem törődve azzal az anyagi áldozattal, amit
ez jelent, lekötöttük ezt a regényt azt, mert
ugy gondoltuk, hogy közönségünk joggal el-
várhatja tőlünk: ő ismerje meg legelőször
Abel további életét és küzdelmes sorsát az-
után, hogy otthagya a Hargitát s az embe-
rek rengetegében kereste a boldogulást.

Abel második kötele éppen olyan bűbajos
és mély értelmű lesz, mint az első volt. Eppen
olyan izés is.

Nagy öröme fog telni benne az olvasókö-
zönségnek.

Az új regény közlését május közepén kezd-
jük meg.

Tamási legújabb írásában koncentrálna
kapja az olvasó mindazt a sajátos írói és mű-
vészi értéket, amelyek ezt a ragyogó tehet-
ségtel erdélyi író az egész magyar nyelvtér-
let egyik legismertebb és legnépszerűbb író-
jává avatta.

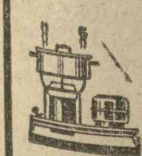
A nagyváradi sport- szenzáció

Nagyvárad, április 30.

Megirtuk már, hogy Nagyváradon má-
jus elsején nagyszabású sportprogramot
konnyolítanak le.

A Ferencváros-Hungária válogatott
csapata játszik a NAC-Crisana váloga-
tottja ellen.

A pesti csapat felállítása a következő:
Szabó, Korányi, Kocsis, Lika, Szécsen,
Bartók, Tanczos, Takács II., Gergely II.,
Dudás és Kohut. A váradiaik így állanak
fel: Czinczér, Bulzan, Remmer, Pinteá,
Karlach, Szőke, Glanzmann, Kovács, Má-
thé, Bodola, Kocsis.

Ha tökéletes petróleumgáz-fűzőt
akar, rendeljen egy

SUPER-PALADDINT!

Nincs gyapjukanóca, nem kell elő-
melegíteni és pumpálni, füst és
szagmentes.

Díjtalan árjegyzék küld és üzem-
ben bemu a ja

„ALADDIN”

CLUJ, TIMIȘDARA,
S. r. Regală 11. Str. Neculcea 2. Str. I. C. Brătianu 8.

A francia külpolitika munkában

Oroszország hivatalosan is bejelenti, hogy meg nem támadási szerződést köt a kisántant-államokkal

Feltűnő barátkozás a Szovjet és Lengyelország között

Varsó, április 30.

Az utóbbi hetekben az európai sajtó-
ban egyre sürűbben bukkon fel a hír,
hogy

egyrészt a szovjet és Lengyelország kö-
zeledése mind barátságosabb, más-
részt pedig, hogy a szovjet meg nem tá-
madási és barátsági szerződést akar
kötni a kisántant államok között.

Olyan hírek is voltak, amely szerint a
szovjet Franciaországgal is tárgyal és be-
akar hódolni abba a külpolitikai szer-
vezetbe, amely francia égisz alatt a ke-
let-európai államokat Lengyelországot
és a kisántantot összefogja.

Minden ilyen hír megjelenésének más-
napján azonnal megjelenik a cáfolat is.
Hol Franciaország cáfolja, hol pedig
Oroszország tagadja, hogy ilyen szán-
dékai volnának.

A japán-orosz feszültség annyira ki-
élesedett azonban, hogy ma már nem le-
het ezt a készülődést továbbra is
a diplomácia zárt ajtajai mögött tarto-
gatni. Az idő és a helyzet sietett és ugy

látszik, hogy a japán szorongatás
folytán most már oroszországnak nyíltan
szint kell vallani.

Ez a színváltás ma meg is történt.
Az Izvesztija, a szovjetkormány felhi-
vatalosa ma azt jelenti, hogy

a szovjet és a három kisántant állam
között a közel napokban megkezdőd-
nek a közvetlen tárgyalások. A tárgya-
lások egy meg nem támadási egyezmény
kötését célozzák.

Eddig a francia sajtó mindig azt hang-
súlyozta, hogy a szovjet, azért, hogy
Besszarabia kérdését megkerülhesse, en-
nek a meg nem támadási szerződésnek
kötése alkalmával nem fog a kisántant-
államokkal egyenként tárgyalni, hanem
az új államszövetség egészével.

Ezzel szemben az Izvesztija most azt
jelenti, hogy

a szovjet a meg nem támadási szerző-
dés tárgyalásait mindhárom állammal
külön-külön kezdi meg.

A Gazeta Polska mai száma ugyan-
csak arról számol be, hogy

Új államszövetség van alakulóban

Török-görög-bolgár-szövetség a kisántanti
ellensúlyozására

Páris, április 30.

Az Excelsior szenzációs politikai szö-
vegség készülődéséről ad ma hírt. A lap
azt állítja, hogy Aloisi olasz külügymi-
niszter hetek óta tárgyal egy

török, görög, bolgár-ántantról.

Ez az új államszövetség a kisántant el-

len alakulna, hogy azt ellensúlyozza.

Az új államszövetség alakulásának hí-
re idő előtt pattant ki.

Aloisi ezt az államszövetséget ütőkar-
tyaként tartogatta arra az esetre, ha a
kisántant Lengyelországgal egyesülve
fel akarna lépni a négyhatalmi direktó-
rium ellen.

Gömbös a különleges magyar demokráciáról beszél

— Magyarország helyzete minden vonatkozásban megjavult —
mondja a magyar miniszterelnök

Budapest, április 30.

A magyar parlament költségvetési bi-
zottsága pénteken délután a kisebb tár-
cák, így különösen a miniszterelnökségi
tárca költségvetésével foglalkozott. Az
általános vita során Gömbös Gyula ma-
gyar miniszterelnök is felszólalt, aki
megállapította, hogy Magyarországon de-
mokrácia uralkodik. Ez a demokrácia
speciális, olyan ez a demokrácia, ami-
lyen a magyarországi különleges viszo-
nyoknak a legjobban megfelel. A kor-
mányt — mondotta — a szociális gondo-
lat hevíti. A mai gazdasági és társadal-
mi viszonyok között nincs az államigaz-

gatásnak egyetlen olyan területe sem, a
melyben a szociális gondolat és gondos-
kodás tág teret ne kapna.

A töke és a munka harcában Gömbös
a méltányos kiegyensúlyozottság elvét
tartja szem előtt. Végül rámutatott arra,
hogy

Magyarország helyzete általában és
minden vonatkozásában megjavult.

Ez a javulás — állapította meg — szoros
összefüggésben áll a kormány céltudatos
és mérsékelt politikájával, amely egyszer-
mind a további javulást is magába fog-
lalja.

A cseh parlament is jóváhagyta a kisántant új egyezményét

A ratifikálást táviratilag közölték a román törvényhozással

Prága, április 30.

A prágai parlament pénteki ülésén
tudomásul vette azt az egyezményt, a
melyet a kisántant külügyminiszterei
Genfben kötöttek és amelyben a kisán-
tantot politikailag és gazdaságilag új ala-
pokra helyezték.

A prágai parlament ratifikálásával az
új kisántant egyezményt már a másod-
dik tagállam is ratifikálta.

Jugoszlávia már néhány héttel ezelőtt
tudomásul vette az új kisántantegyez-
ményt és így egyedül Romániának kell
már csak a kisántant egyezményt rati-
fikálni.

A pénteki ünnepélyes ülésen a megkö-
tött egyezmény bejelentése kapcsán Be-
nes külügyminiszter szólalt fel, aki rész-
letesen előadta, hogy a kisántant államai-
nak külügyminiszterei miért tartották

Szovjetoroszország és Lengyelország
között egyre barátságosabb lesz a vi-
szony.

Nagyon érdekes tünet például, hogy a
lengyel kormány Nidzienszky ezredesét,
a lengyel kormány volt postügyi minisz-
terét Moszkvába küldte azzal a meg-
bízattal, hogy

az ezredes vegyen részt a szovjet má-
jus elseji ünnepségein.

Ugyanakkor Moszkva is utasította var-
sói követét, hogy a követ Szovjet-Orosz-
ország képviselőjében jelenjék meg a
május 3-iki lengyel nemzeti ünnepen.

Ezek a barátkozási jelek arra mutat-
nak, hogy a keleti hatalmas orosz bi-
rodalom most már végleg lekötötte magát
az európai politikában és a jelek sze-
rint Franciaország oldalán köti le ma-
gát.

Ezzel a szovjet Európa felől hátrvédelt
kap az esetleges japán támadásban, míg
Franciaország még jobban izolálhatja
Németországot és Olaszországot ame-
lyeknek nemzeti kormányaik tagadha-
talanul franciellenesek.

szükségesnek, hogy az eddigi államszö-
vegségi szerződést revízió alá vegyék és
új szerződést kössenek.

A parlament a bejelentést tudomásul
vette és ezzel a kisántant új egyezményét
ratifikálta.

Stancu képviselőházi és Soukop szená-
tus elnök a parlament ülése után az
az egyezmény ratifikálását táviratilag
közölték a román képviselőház és szená-
tus elnökével.

E táviratukban a parlamenti elnökök
örömeiket fejezik ki, hogy az állam-szö-
vegségi szerződés a kisántant teljes egyet-
értését dokumentálhatja és azt remélik,
hogy ez az új államszövetség Európa ál-
lamainak őszinte közeledését szolgálja.

Képlet a bánffyhungyadi utonállók ügyében

Kolozsvár, április 30.

A törvényezék ma ítélkezett Nyilas
György kolozsvári munkás felett, aki az
elmúlt év tavaszán házigaárdája lakásán
fegyvert emelt a házkutatást tartó detek-
tívre, majd elmenekült s munkanélkü-
liekből egy utonálló bandát alakított. A
banda tagjai Oszácsi Simon, Bokor Marci
Sándor, Hubert Károly, Filipan Danila,
Gocela Petre, Neagu Stefan és Sipka Já-
nos voltak.

A banda az elmúlt évben, május 5-én
megtámadott egy Bánffyhungyadra igyek-
vő autót, amelyen Jonescu Nicolae, az
Adeverul és Dimineata kolozsvári szer-
kesztője, Vertán László dr. kolozsvári
ügyvéd és Florescu György vámirodu-
lajdonos ült. Az utonállók a három utas-
tól 10.000 lejt zsákmányoltak, majd leszá-
lították őket az autóról és a sofförrel
Élesdig vitték magukat.

Linzmayr tanácselnök szombaton dél-
előtt hirdette ki a törvényezék ítéletét.
Nyilast, Oszácsit és Neagut fejenként 1
évi és 4 hónapi fegházza, a banda többi
tagját pedig 10—10 havi fegházbüntetés-
re ítélték. Az elítéltek vizsgálati fogságá-
ból 10 hónapot és 8 napot beleszámítottak
a büntetésbe s így a három főbűnös ki-
vételével mindnyájukat szabadlábra he-
lyezték.

ÖRÖM

AZ EMBER ÉLETE.
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN AZ ENYHÉ BIZTOS ÉS
OLCSÓ HASZÁJTO

Öngyilkos lett a Mosse volt vezérigazgatója

Luganó, április 30.

Karbe Márton dr., a Rudolf Mosse vállalat volt vezérigazgatója veronállal megmérgezte magát és meghalt. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Farmerlázadás a magas adók miatt

Montreal, április 30.

Jowa államban a szokatlanul magas adók miatt farmerlázadás ütött ki.

A feldühödött tömeg elűzte a végrehajtókat, sőt a békebírákat is bántalmazta.

A kanadai kormány Jowa állam területére statáriumot léptetett életbe s azonkívül is nagyszámu katonaságot vezényelt ki a fellázadt farmerek ellen.

Elitették a bécsi hősszerelmest

Bécs, április hó 30

A bécsi törvényszék — mint megirtuk — most tárgyalta Lohner Alfréd, a Burgszínház művésznének ügyét, aki a vád szerint 14 serdületlen gyermeklányt a lakására csalogatott, ahol erkölcstelen merényletet követett el ellenük.

A bíróság két esetben bebizonyítottan látta a vádat s ezért a színeszt 5 havi fogházbüntetésre ítélte.

Imrédy magyar pénzügyminiszter és Norman Davis Genben tárgyalnak

Genf, április 30

Imrédy Béla magyar pénzügyminiszter csütörtökön este Genfbe érkezett, hogy résztvegyen a Népszövetség pénzügyi bizottságának pénteken reggel kezdődött ülésén. A Népszövetség pénzügyi bizottsága ugyanis pénteken reggel megkezdte Magyarország pénzügyi és gazdasági helyzetének tárgyalását. A tárgyalások egész pénteken át, délelőtt is, délután is folytak.

A gyűlés elején a magyar pénzügyminiszter ismertette a helyzetet, majd részletes vita fejlődött ki. A bizottság Magyarország problémáival szemben nagy érdeklődést tanúsított.

Pénteken este a bizottság tárgyalásainak befejezése után, Imrédy Béla pénzügyminiszter felkereste Norman Davist, Amerika népszövetségi fődélegatását, és vele különböző időszerű gazdasági kérdésekről megbeszéléseket folytatott.

Ismét gazdát cserélt a temesremetei uradalom

Temesvár, április 30.

A temesremetei gyönyörű uradalmat, a mely annak idején Ambrozy Lajos volt bécsi magyar követ tulajdona volt, most Totis Rezső belga konzul a Gyapjuipar Rt. volt vezérigazgatója szerezte meg. Az uradalomhoz tartozó birtok valamikor 10 ezer holdas volt, az agrárreform során azonban csak 200 holdat hagytak meg belőle a nagyszerűen kiképzett park körül. A parkban gyönyörű kastély is van. Totis holdanként 12 ezer lejért kapta meg a birtokot és a kastélyt.

Az eladó most Jordache Jonescu bukaresti nagykövés, a temesvári Palace-kávéház tulajdonosa volt. Annak idején ő vette meg Ambrozytól az agrárreform során körülszabdalt birtokot.

Fájdalomtól megírt szívvel jelentjük, hogy forrón szeretett, áldott jólelkű anyánk

özv. SZABÓ LAJOSNÉ
szül. HOLLÓ IDA

életének 58-ik évében, hosszas súlyos szenvedés után f. hó 29-én d. u. elköltözött az élők sorából. Hétlőn, május 1-én d. u. 4 órakor fogjuk öröknyugalomra helyezni, a ref. temető háttal házából.

BÉKE PORAIRA!

A fájdalomban megrendült család.

Pipás Pista, a férfiruhás asszonyszörnyeteg halálos ítéletét a Tábla is helybenhagyta

Szeged, április 30.

A szegedi tábla felelőszabás folytán most ítélkezett „Pipás Pista”, a férfiruhás asszonyszörnyeteg és büntársai ügyében.

A bíróság Börcsök István 15 éves fegyházbüntetését életfogytiglanra, Vecser-

nyés János büntetését 6 évről 10 évre, Börcsök Imre büntetését pedig 2 évi fegyházról 5 évi börtönbüntetésre változtatta.

Pipás Pista halálos ítéletét helybenhagyta a Tábla.

Hire terjedt, hogy felgyújtották a magyar parlamentet

Mindössze az egyik altiszt lakásának kénénye gyulladt ki

Budapest, április 30.

A hajnali órákban ideges hangok jelentették a tűzoltóságnak, hogy ég a parlament épülete. A kora hajnali órák elejére is hatalmas tömeg gyűlt a parlament köré, mert

az a hír volt elterjedve, hogy a német és dán parlamentek mintájára a ma-

gyar parlament épületét is felgyújtották.

A tűzoltóság természetesen és azonnal hatalmas felszereléssel a parlament épülete elé vonult, ahol is azonban kiderült, hogy mindössze kéménytűzről van szó. A képviselőház egyik altisztjének lakásában volt a kéménytűz, amelyet természetesen percek alatt eloltottak.

Tanár és diák incidense a moziban

Az apa bűnvádi feljelentést tett a verekedő tanár ellen

Nagyvárad, április 30.

Érdekes és nagyon jellemző keresetet nyújtott be a nagyváradi járásbíróshoz Tripon János, hasonló nevű fia nevében, aki Nagyváradon diákosodik.

A revízió-ellenes propaganda idején Nagyváradon egy olyan filmet mutattak be, amely revízióellenes célt szolgált, s amelyre éppen ezért hivatalból kirendelték a nagyváradi iskolák diákjait is. Ifjabb Tripon János is megváltotta a jegyet, miután azonban a nézőtér már zsúfolásig megtelt s miután amúgy is egységes helyárák voltak, úgy okoskodott, hogy a páholyba is beülhet. Beosont tehát az egyik félig üres páholyba. Alig foglalt azonban helyet, Moga Cornel hit-tantanár észrevette és durván ráförmedt,

hogy takarodjék onnan. A diák azt válaszolta, hogy máshol nincs hely s miután az árak egyformák, joga van akárhova leülni.

Amennyiben azonban a tanár ur tiltakozik az ellen, hogy egy páholyban legyen a diákjával, úgy ő hazamegy és nem nézi meg a filmet.

Moga Cornel kihívásnak vette a diák feleletét s annyira előntötte a düh, hogy esernyőjével véresre verte a pőzna gyermekét, majd a fülénél fogva kidobta a moziból.

Tripon János véresen és szédelegve távozott haza, ahol beszámolt szüleinek a történetekről. Apja orvosi láttelepet véte-tett föl s ennek alapján keresetet indított a durva tanár ellen.

Hitler bacillusai még Svájcban is fertőzhetnek

Svájc népe ösztönösen irtózik a diktatúrától

Genf, április 30.

Azok számára, akik azt hitték, hogy Svájc, Európának ez a boldog paradicsoma mindvégig mentes sziget marad a hipermodern politikai törekvésekkel szemben és akik azt gondolták, hogy a svájci népből feltörő szabad szellem lehetetlenné tesz mindenféle felforgató eszméramlatot, az utóbbi napok súlyos csalódást hozták. A fasiszta Olaszország és a hitlerista Németország között elterülő Svájc is elindult immár azon a lejtőn, amely könnyen kalandokba és polgárháborúkba sodorhatja ennek a szép, boldog, törekvő és egysúlyozott országnak a népet.

Geo Oltramare, a genfi nemzeti politikai rend bírhezt ifjú vezére, évek óta tanulmányozta a helyszínen a faszizmus és hitlerizmus harci módszereit és berendezkedésre irányuló törekvéseit. A genfi fasisztavezér tevékenységének, — aki egyébként tehetséges író és szűkebb értelemben vett hazájának, a francia Svájcban publikuma előtt igen népszerűvé tették a darabjai, — első eredménye az volt, hogy provokáló beszédével és féktelen propagandájával, amelyet a genfi szocialistavezérek ellen fejtett ki, nagyrészen hozzájárult a svájci történelemben páratlan november 9-iki tömegmészárlás felidézéséhez.

Többé-kevésbé fasiszta jellegű pártalakulatok működtek már tulajdonképpen évek óta Svájc egész területén, mint amilyen a Szövetségi Front, a Svájci Nemzeti Szocialisták, akik

szórol-szóra lemasolták a hitlerista programot,

nem hagyva el még a horogkeresztet jelvényt sem, továbbá a svájci hangzású Heimwehr, amelynek „Svájci Lobogó” címen fa-

sizta lapja van és amely egyébként tisztára az osztrák Heimwehr mintájára van megszervezve, meg még egy-két egyesület, amelyek azonban a közvéleményben eddig egyáltalán nem számítottak. Friss megmozdulás azonban az „Új Svájc” nevű lap köré tapadó csoport, amely korporációs alapokon akarja újjászervezni az országot és amelynek a kisiparosokra támaszkodó reális elvei nagy népszerűsége tehetnek még szert, lévén Svájc lényegében kistőkés ország, ahol minden tisztos polgárnak megvan a maga vagyona és ahol még a legszegényebb halandókra is rámosolyog egyszer valamilyen örökség, ház, műhely, üzlet, vagy kert formájában és amelyet ilyenképpen bajoson lehetne összehasonlítani más országgal, ahol a proletariátus, a teljesen vagyontalan osztály van túlsúlyban.

Ez a négy, az egész szövetséges köztársaságot behálózó főpárt az elmúlt napokban Zürichben,

a Svájcban tanuló németországi diákság nagy tanulmányi gőcepontján hatalmas tüntető gyűléseket tartott,

amelyek során az összes nacionalista fővezérek, közöttük Georg Oltramare, aztán Sonderegger és von Fallaz, a svájci hadsereg két fasiszta ezredese sikraszálltak az energikus szervezkedés mellett. Kimondták, hogy bár harci módszereikben és a követendő eljárásban különböző utakon járnak, a végcél valamennyiüknek egy és ugyanaz: felszabadítani a svájci népet a francia forradalom káros behatása alatt (!) kifejlődött demokratikus berendezkedés alól, felszítani a politikai pártokat, kiséprűzni az országból a marxistákat, az etatizmus híveit, kigyomlálni a kapitalizmus túltengéseit, valamint a kiske-

reskedők és kisiparosok egzisztenciáit elsöp-réssel fenyegető trösztöket és megszüntetni általában azt az irányzatot, amit zsidó szellemnek és szabadkőműves befolyásnak neveznek. A mozgalom egyik érdekessége, a mellyel különben a konföderációs ország kormányának egyik tagja, Jos államtanácsos is eljegyezte magát, hogy — szerintük — a négy különböző nemzetből összetevődő svájci nép,

a keresztény-árja fajközösséghez tartozik, és jövődö életét a tiszta fajelmélet alapján igyekszik berendezni, ami, ugymond, korántsem jelenti azt, mintha a német birodalomba való beolvadást óhajtanák, ellenkezőleg, a Zürichben zászlót bontott faszizmus szent ügyének vallja Svájc évszázados függetlenségének megvédését és területi érinthetlenségét.

Igaz ugyan, hogy a német hitleristák nem így gondolkoznak, hogy egy feryburgi hídle-ris-avezer például csak nemrégiben nyilvánította ki, hogy

a svájci fajtestvérek a nagy germán család közösségéhez tartoznak

és az sem titok, hogy az olasz fasiszták, ha nem is nyíltan, de titokban arról álmodoznak, hogy Tessint, a sziklaországnak ezt a valóban olaszosan mosolygó részét, csak úgy, mint az olaszokta francia Rivierát is, a fasiszta eszmába kebelezik be.

Mi bizonyítja hát eklatánsabban a faszizmus hisztérikus rendellenességeit, mint hogy ugyanakkor, amikor a svájci fasiszták, akik égnék a vágytól, hogy a svájci népet az ő eszméik szerint tegyék boldoggá, lelkesedve ünneplik Hitler és Mussolini, miközben az ő egyedül megbízhatóan tartott, félmjelzett hazafias érzületükben annyira tévelyegnek, hogy dicső politikai mestereik gyarmathelyévé igyekeznek lesüllyeszteni a világnak ezt a ma már talán utolsó boldog zugát.

Mert ha Tell Vilmos hazája az idegenek számára nem is ígér érvényesülést, a svájci ember számára majdnem a paradicsomot jelenti, megadva neki mindazt az áldást, amit a Természet, a kultúra, a szociális élet szerveztése, a higiénia, a türelem és engedé-keny közigazgatás csak nyújthat.

Minő boldogság ilyenkor, tavaszidőben figyelem a svájci életet. Az iparos apa még pihenőnapján is méheivel, meg veteményeivel bibelődik, a vele együtt kényeret kereső családnya a hét folyamán elhanyagolt háztartás tennivalóiban éli ki a maga ünnepi örömeit, a gyermekek harmonikáznak, vagy turisztikára készülődnek, de végig, a kiránduló helyek felé vezető utak tavaszi napsütésben fürdő vendéglőinek terraszain, boldogság és vidámság látszik a vendégeken, a derék polgárok között legfeljebb a forradalmi lépésre vetemedett és magukat önállósított genfi tejkihordók elkeseredett manifesztációjá okozott élénk feltűnést, akik tejkihordó felszerelésekkel élénken esengetve-csilingelve vonultak végig az utcákon, festői felvonulásban tüntetve a hatóságok eljárása és a Tejkereskedők Egyesülete ellen, akiknek jóvoltából, ime, munkanélküliekké váltak.

S bár az ilyen incidenseken hamar tulteszi magát Svájc népe, amely ösztönösen húzódik a politizálgatástól, ez nem jelenti azt, hogy a világ szegénységét még mindig csak hallomásból ismerő ország hajlandó volna el-ütni, hogy évszázados korlátlan szabadsága után egy olyan diktátor támadjon, aki őt arra akarná megtanítani, hogy a „dívatjátmult” demokrácia letüntével gondoktól mentesen is lehet országot kormányozni.

De azért nemzetközi körökben mégis fel-felgyúrt arra a tényre, hogy az egyesült svájci fasisztapártok, amelyek mindeddig meglehetősen deffenzív magatartást tanúsítottak, most egyszerre támadásba mentek át. Ehhez a manőverhez a legfőbb szociális erői kétségenkívül a német hitlerizmus győzelmé szolgáltatták. Azonkívül a társadalmi nyomorúságnak itt-ott, a dolgozó svájci népet is kétségtelenül hatalmába kaparintó elhárítódzása, ami mind háttérre annak az esemény-nek, hogy

a Heimwehr most azzal a követeleléssel fordulhat a berni szövetségi hatóságokhoz, hogy engedélyezzék az egyenruhát viselő soájei rohamesapatok szervezését.

Ha ezt megengednék, ennek legközvetlenebb visszaütése az volna, hogy a Svájci Szocialistapárt, amely az ország egyik legnagyobb politikai pártja, ugyancsak hasonló védelakulatok megteremtésére törekednek és így el lehet képzelni, hogy a fasiszták szervezkedése még ebben az ideális országban is veszélyes események és polgárháborúk viharát zúdithatja fel.

Bár Svájc maga nagyon szenved az ipari terményeinek német piacról történt kizárata-sa miatt és bár merem állítani, hogy e józan gondolkodású nép szemében mind e szent pillanattig senki sem olyan népszerűtlen, mint éppen a barnainges Führer és a nagy birodalomnak az ő szájaize szerint való tagadhatatlan átalakulása, mégis korai volna megbeszélni a svájci fasiszták előretörési rohamának esélyeiről. Csak sajnálattal állapíthatjuk meg, milyen betegedőben van ma az egész világtest, ha a diktatórikus kinövésnek demagógiájának bacillusai még Helvécia társ-talevegőjü, ősi hegyormai között is megfoghat-tak és hódíthatnak.

Seidner. Imre

Május 21-ikén tartják meg a segesvári szász nemzetigylést

Nagyszeben, április 30.

A szász nemzeti tanács pénteken gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a május 15-ikére tervezett segesvári szász nemzeti gyűlést május 21-én tartják meg. A gyűlés végleges programjával kapcsolatosan döntés még nem történt.

Mégis létrejön a meg-egyezés a svéd utépitő-társasággal

Bukarest, április 30.

A svéd utépitő társasággal kötött szerződést, amint erről már meg is emlékeztünk, a kormány fel akarta bontani. Az utolsó pillanatban azonban mégis megindultak az egyezkedő tárgyalások, amelyekkel kapcsolatban tegnap hivatalos kommunikét adtak ki. Eszerint a svédek megbízottai pénteken délelőtt négy óra hosszat a munkaügyi miniszterrel tárgyaltak, délután a pénzügyi problémákat beszélték meg Madgearu miniszterrel, majd este ismét a munkaügyi miniszterrel ültek össze. Madgearu kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy valószínűleg létrejön a kiegyezés.

A mólki apátság és Bojt község konfliktusa a bíróság előtt

Nagyvárad, április 30.

Érdekes ügyben hozott ítéletet a nagyváradai törvényszék. A múlt év nyarán Szabó Pál, a mólki apátság gazdatisztje megtiltotta Bojt község lakóinak, hogy állataikat a község legelőjén legeltessék. A község lakói nem törődtek a tilalommal, aminek kiadására az apátság gazdatisztje semmiként sem volt illetékes. Egy alkalommal aztán a gazdatiszt béresei segítségével bekerítette és az uradalomba hajította a községi nyáját.

A falusiak először szép szóval igyekeztek visszakapni állataikat, amikor azonban ennek semmi foganatja sem volt, megdühödtek, betörték a kapukat, behatoltak az istállóba és kiszabadították az elzárt állatokat. Közben természetesen kárt is okoztak, minthogy az erők alkalmazása nem jár károkozás nélkül.

Az erőteljesen fellépő falusi gazdák közül az ügyészség hat ellen indított eljárást. A törvényszék szombaton ítélezett az ügyben s mind a hat gazdát felmentette azon a címen, hogy csak a jogos tulajdonukat szereztek vissza.

SERRAVALLO
KINA BORA VASSAL.
Erősítőszér gyengélkedőknek, vérszegényeknek és lábadozóknak.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer.
KITÜNŐ IZÚ.
Több, mint 10.000 orvosi bizonyítvány.
J. Serravallo - Trieste (Barcola)
Kapható a gyógyszertárakban és drogériákban.

A MacDonald javaslat a leszerelési értekezlet előtt

Éles szóharc egyfelől Németország, másfelől az angol és francia delegátusok között

Genf, április 30

A leszerelési értekezlet főbizottsága még pénteken délután megkezdte a MacDonald egyezmény-tervezet tárgyalását. Különösen a tervezetnek azokat a részeit tárgyalta a főbizottság, amelyek a leszerelés technikai kérdéseit érintik. Nadolny, Németország delegátusa részletesen ismertette a német álláspontot, valamint azt az indítványt, amelyet ezzel a MacDonald tervezettel szemben a leszerelési konferenciának a német delegáció nyújtott be. Nadolny ellenjavaslatát hosszabb vita követte.

Masigli francia kiküldött élesen támadta a német ellenindítványokat. Eden, az angol delegátus is szembehe-

lyezkedett a német javaslatokkal és röviden Anglia álláspontját vázolta.

Anglia és Franciaország követének felszólalása után ismét Nadolny reflektált, aki visszautasította Masigli szemrehányásait és kiemelte, hogy Németország eddig is bebizonyította, hogy meg akar egyezni.

Németország — mondotta Nadolny — nem felfegyverkezésre, hanem leszerelésre törekszik. Nem lehet éppen ezért Németországtól mindig csak engedményeket követelni. Németországnak is joga van a másik oldalon hasonló engedményeket elvárni.

A tárgyalóbizottság legközelebbi ülését hétfőn tartja.

Háromévi államfogházra ítélték Macseket

Az ítélet Macsek politikai jogait nem függesztette fel

Belgrád, április 30

Mint a B. L. is jelentette, két napig tartó izgalmas tárgyalás után a belgrádi államvédelmi bíróság a Macsek per tárgyalását befejezettnek nyilvánította és úgy döntött, hogy ma, szombaton hirdeti ki ítéletét.

Macsek — mint ismeretes — aláírta a zágrábi határozatot, amely azt követeli, hogy

az egységes jugoszláv királyság föderaliztikus államalakuljon át és ebben Horvátország önállóságot kapjon.

Ezért a bünéért Macseket előbb internálták, majd vizsgálati fogságba vetették. Tárgyalását csak azért tüzték ki, mert az Emberi Jogok Ligája és más

nemzetközi egyesületek ügyének mielőbbi letárgyalását követelték.

Ma, szombaton délelőtt féltizenegy órakor hirdette ki a belgrádi államvédelmi bíróság ítéletét, amely

Macseket 3 évi államfogházra ítélte.

Az ítélet megállapítja, hogy Macsek összeütközésbe került az államvédelmi törvény harmadik paragrafusával s ezért el kellett ítélni.

Mindenesetre megnyugvást keltett, hogy Macseket sem fogházra, sem börtönre, hanem csupán államfogházra ítélték és az ítélet még politikai jogait sem függesztette fel.

A külföldi nyomás hatása alatt a jugoszláv bíróság úgy látszik nem mert szigorúbb ítéletet hozni.

A francia sajtó élesen támadja Rooseveltet

Herriot még mindig tárgyal, de győnge eredménnyel

Washington, április 30.

MacDonald a Berengaria fedélzetén elutazott Amerikából. Herriot azonban még mindig Washingtonban van és tárgyal.

A tárgyalások eddig nem sok eredményre vezettek.

Tegnap este Herriot Amerika népéhez rádióüzenetet intézett, amelyben maga is bevallotta, hogy

washingtoni tárgyalásai során részletkérdéseket nem vitattak meg, határozatokat nem hoztak, csak kisebb kérdésekben teremtettek összhangot.

Ilyen kérdés a leszerelés és a biztonság kérdése, amelyben teljes összhangot teremtetek.

A párisi sajtó a washingtoni tanácskozások eredményeit összegezve, így ír:

— Sovány eredmény.

És egyidejűleg nagyon élesen támadja Washington. Mint ismeretes, Roosevelt a világgazdasági konferencia berkesztéséig moratóriumot akar adni Angliának az Amerikával szemben fennálló hadiadósságainak fizetésére, Franciaországnak azonban csak abban az esetben engedélyezi ezt a moratóriumot, ha Franciaország a még decemberben esedékes volt

részletet — amelyet Anglia annak idején kifizetett — szintén kifizeti.

Az Echo de Paris ezért nagyon nekitámad Amerikának.

— Ha Amerika — írja a lap — a júniusi esedékesség fizetéséhez ragaszkodik, akkor mi, Amerika érdekeire való tekintet nélkül, megtagadjuk a fizetést. Daladier bukjké inkább, bukjon az egész kormány, de Franciaország nem adja fel álláspontját és — nem fizet.

ROOSEVELT MOST MÁR VÉGLEGES DIKTÁTORI JOGOT KAPOTT

Későn délután érkezett jelentések szerint a szenátus ma megszavazta a felhatalmazási törvényt. A javaslat háromszoros többséget kapott.

Ezzel Roosevelt teljes diadalt aratott és diktátori jogot kapott az amerikai káosz és gazdasági válság intézésére.

ANGLIA ÉS A DOMINIUMOK BUZA-KONFERENCIÁT TARTANAK

A világgazdasági konferencia előkészítő bizottságát meglepte az a ma elterjedt

hir, hogy amíg MacDonald Washingtonban jár és ott a gazdasági összefogásról tárgyal Amerikával és rajta át a világ összes hatalmaival, addig maga Anglia és a dominiumok külön utakat keresnek.

Genfi jelentések szerint a Népszövetség olyan értesítéseket vett, hogy Anglia, Argentina, Kanada és Ausztrália legközelebb Genfben buzakonferenciára ülnek össze.

Jasiban ellopták a szebeni törvényszék sikkasztóját

Nagyszeben, április 30.

A jasi rendőrség letartóztatta Thiess Viktor volt nagyszebeni törvényszéki könyvelőt, aki 1927-ben 250 ezer lej hivatalos pénzt sikkasztott, majd nyomtalanul eltűnt. Azóta különböző városokban bujkált, most azonban, amikor Jasiban uttlevelet akart szerezni, hogy külföldre utazzék, elcsipte a rendőrség.

Thiess egyébként jó családból származó fiatalember. Apja a nagyszebeni Transsylvania biztosító-intézet igazgatója volt.

A megtévedt tisztviselőt a nagyszebeni ügyészségre szállították.

— Gyomor- és hasbántalmak, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, jedség, általános rosszullét, csökkent munkaképesség sok esetben megszűnnek azáltal, hogy a beteg naponként reggel éhgyomorral megiszik egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Az emésztőszervek bántalmának szakorvosai általánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epe kiválasztást fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vért felfrissíti. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Újabb repülőkatasztróla négy halottal

München, április 30

Sulyos repülőgép-szerencsétlenség játszódott le Traunstein város közelében, ahol egy utasszállító Junkers-gép eddig ismeretlen okokból lezuhant és összezu zódott. A szerencsétlenség következtében Wende kapitány, Nichttopf gépész, azonkívül egy nagyvállalati igazgató és egy hölgy életét veszítette.

Fiatalság és üdeség.

két tényező, melyet minden nő előnyben helyez. A nő kívánsága minden alkalommal tetszeni és maga köré varázsolja a tavasz és a fiatalság illatát. A CUBANITA kölni viz, kitűnő és finom illata kiegészíti egyéni bájosságát. A CUBANITA kölni víz a parfüm művészetét ismerők kedvence lesz.

A CUBANITA kölni víz csak eredeti dugaszolt üvegekben kapható meli u garanciája tisztaságát és minőségét.

Eau de Cologne
cubanita
D'Argy

A D'Argy pudert és a Cubanita kölnivizet használja minden szép asszony

A PÁRISI MINTAVÁSÁR-RA

MÁJUS 13-29

MEGY EZ ÉVBEN, MINDEN ERDÉLYI KERESKEDŐ ÉS IPAROS VÁSÁRLÁSAIT ESZKÖZÖLNI

1932-ben 390.000 m² / 7750 kiállító / 2.000.000 látogató

A vásárigazolvány tulajdonosainak jelentékeny egyéni utazási kedvezmények vannak. Társasutazás Kolozsvárról.

Vásárigazolványok és felvilágosítások:

AGENT COMMERCIAL DE FRANCE, 1. STR. MATIA, CLUJ.

HIREK

Gertrud története — Amerika története

★

Ki emlékszik még Gertrud Ederle, a tizennyolcéves newyorki lányra, aki hét év előtt átúszta a csatornát? A vas-kos thuringiai hentesmester lányát majdnem olyan diadalal fogadták hőstette után, mint egy-két évvel később Lindbergh-et. Akkor még Jimmy Walker volt Newyork város polgármestere, még nem költözött Cannesba, nem vált, nem nősült és nem írta az emlékiratait. Hosz-szu üdvözlőbeszéddel fogadta az atlétika kislányt és az éljező amerikai polgárok százezrei virágzáporral borították el Amerika legfiatalabb hősnőjét. Gertrudnak sokáig jó dolga volt. Rögön akadt impresszáriója, aki hordozható és szállítható uszmedencében négyszáz városra cipelte körül. Gertrudnak nem volt más dolga, mint az óriási üvegkádban néhány tempót uszni fürdőtrikóban és ezért heti nyolcezer dollár fizetést kapott. Egy napon azonban megfájdult a füle. Gertrud nem törődött vele, tovább is fel-lépett, jobban mondva: levetkőzött. A fülbántalmak azonban elviselhetetlenné váltak, ennyi fáradságot még az ő idegrendszere sem bírta ki. Majdnem teljesen megszokta, már alig hallotta a tömeg lelkes tapsait. Abba kellett hagynia a nyilvános szereplést. Szerencsére volt pénze bőven, a legdrágább professzorokkal kezelthette magát és még maradt is néhány százezer dollárja, amit szakértők tanácsára szolid értékpapírokba fektetett. De bekövetkezett a nagy krach, a „szolid” papírok semmivé olvadtak. Ebben a nagy összeomlásban Amerika teljesen megfélemedezett a kis Gertrudról. Nemrég egy újságírónak hírdetés akadt a kezébe, amelyen Ederle, az apa, kitűnő véres- és májashurkát ajánlja a közönség figyelmébe. Az öreg Ederle, aki nem uszta át a csatornát, túlélt a vihart. Az újságíró felkereste a hentesmestert és megtudta, hogy Gertrud heti harminc dollárért uszóleckét ad egy Atlantic City-i sportegyesületben. A fülének, hálá Istennek, semmi baja. Ez a történet dióhéjban egész Amerika története az utóbbi években. A nagy karriernek kora lejárt, a heti nyolcezer dolláros álom szétfoszott. Megmaradt a heti harminc-dolláros valóság. (is.)

— LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a május 1-iki munkaszünet miatt szerdán reggel a rendes időben jelenik meg.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint enyhe idő várható, helyenként záporosóval.

— ÖNGYILKOS NŐVÉREK. Miskolcra jelentik: Kovács Tibor katonai levél-táras Anna és Gabriella nevű lányai péntek este közös elhatározással fürdőszobájuk fogasán felakasztották magukat. Mire hozzátartozóik felfedezték a kettős öngyilkosságot, már mindketten meghaltak. Tettüknek oka ismeretlen.

— SÜLYOS VASUTI SZERENCSETLEN-SÉG CSEHSZLOVÁKIÁBAN. Prágából jelentik: A prágai gyors Bakov állomáson hibás váltoállítás miatt beleszaladt egy gyorsvonatba. Az összeütközés következtében három vasuti kocsik ki-gyúrtak a sínokról. A szerencsétlenségnek 10 súlyos és 28 könnyebben sebesült áldozata van.

— SZILÁGYMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Illés Irma 42 éves szalacsai asszony egy őrizetlen pillanatban a kut-ba vetette magát, ahol csakhamar megfulladt. Tettének oka: gyógyíthatatlan betegség. — Szilágyi Gyula 21 éves érkeserői legény felakasztotta magát és meghalt. Tettének oka ismeretlen. — Erdélyi György érmihályfalvai lakos a revolverét tisztogatta. A fegyver hirtelen elszállt a golyó a közelben tartózkodó Facsar Sándor lábába fúródott. Erdélyi ellen a vigyázatlanságon kívül tiltott fegyverviselés miatt is eljárást indítanak. — Boros László szamoszéplaki lakos a szomszéd községből ittasan igyekezett hazafelé. Utja egy hidon vitt keresztül, ahol megtántorodott s a néhány méteres mélységbe zuhant. Az ittas gazda, aki az esés következtében nyakcsigolyáját törte, azonnal meghalt.

— ERDÉLYI MAGYAR IRÓK OLASZUL. Rómából jelentik: Bella Ignác Olaszországban élő műfordító antológiát állított össze az erdélyi magyar próza-írók műveiből s az antológia „Lupi” (Farkasok) cím alatt most jelent meg az „Eroica” nevű könyvkiadó cég kiadásában. Kisbán Miklós, Berde Mária, Gulácsy Irén, Gyallay Domokos, Gyarmathy Zsigáné, Karácsonyi Benő, Tabéry Géza, Tamási Áron, Koós Károly, Kovács De-zeó, Makkai Sándor, Nyíró József, Pet-telei István, Sebesi Samu, Szabó Mária és Szentimrey János szerepelnek a könyvben.

Furdal a lelkiismeret, hogy vidáman ballagok a házak között, melyekben bizonyára sokan szenvednek és éheznek. Aztán eszembe jut, hogy ha majd hal-doklom, lenn, a kis utcában egy vargának fog sütyürészni s a szomszédomban palakinek egész nap az lesz legnagyobb bosszúsága, hogy rosszul hívott egy te-lefonszámot. Erre megnyugszom.

— SZATMÁRI HIREK. Tudósítónk jelenti: A szatmári sziguranca május el-sejével kapcsolatosan a péntekről szom-batra virradó éjszaka folyamán hat egyént vett őrizetbe. — Szombat hajnal-ban a Főtéren levő Fekete vasúti redő-nyei mögül sűrű füstfelleg tödült elő. A tüzet a házmaster fedezte fel, aki azon-nal értesítette a tűzoltóságot. A helyszí-ni bizottság megállapította, hogy a tüzet rövidzárlat okozta s először az iroda deszkafala fogott lángot. A tűzoltóság rö-videsen lokalizálta a tüzet.

— Árverésre kerül a világ legértékesebb bélyege. Londonból jelentik: Bélyeg-gyűjtő körökben óriási izgalmat keltett az a hír, hogy árverésre kerül a világ legértékesebb bélyege, az 1856-i egycentes Brit-Guyana egyetlen ismert példánya. A rendkívül értékes bélyeg Hind, a nem-régiben meghalt híres amerikai bélyeg-gyűjtő hagyatékában szerepel. Hind a bélyegyet tízezer fontra biztosította. Szó van arról, hogy a páratlan árverés előtt felkínálják a bélyegyet az angol ki-rálynak, aki szenvedélyes bélyeggyűjtő.

A KÖNNY FERTŐTLENIT. Az orosz szakirodalomban kitört a roman-tika. A folyóiratok már csak könny-hullalásról és zokogásról beszélnek. A könny problémája diszhelyet kapott az új érzelmes hullámban. Az ember könnyezhet a nevetéstől és sírhat könnyek nélkül. Továbbá könnyezhet anélkül, hogy a szája és arca sírásra görbülne. Végül könnyezhet minden lel-ki megindulás nélkül, például tengeri betegség következtében. Van egy méreg, amelynek a befecskendezése napokon át üzemben tartja a könny-csatornát. Vannak emberek, akiknek a közepagyában fordítva működnek az ideggyökök és sírnak a bohózatokon és nevetnek a temetéseken. Másoknál u-

— ARADI HIREK. Tudósítónk jelen-ti: Az aradi rendőrség, amely — tekin-tettel a közeledő május elsejére — na-pok óta permanciában van, már ed-dig is számos letartóztatást eszközölt. A rendőrség május 1-re egyébként a sport-ünnepélyek megtartását sem engedélyezi. — Ma délelőtt az aradi kórház elmeosz-tályára szállították B. K. ismert aradi urilányt, aki már néhány év óta élt elbo-rult elmével szülei lakásán. A fiatal lány, aki annakidején a színésznői pályán he-lyezkedett el, de nem bírta az érvényesül-léssel járó harcot, megzavarodott. Pén-teken dübögően kezdett, szombatban már tört-zuzott s ördögös közben úgy ma-gán, mint édesanyján súlyos sérüléseket ejtett, mire a mentők a kórházba szállí-tották.

— Igazolt a vizsgálat két meghurcolt tisztviselőt. Temesvárról jelentik: Meg-irtuk annakidején, hogy Zipl János re-sicai főjegyző és Kiss Lajos városi tiszt-viselő ellen állítólagos visszaélések és sikkasztások miatt vizsgálat indult. A vizsgálat megindításakor mindkettőt fel-függesztették állásukból. Most befejező-dött a vizsgálat, amely megállapította, hogy mindkét tisztviselő teljesen ártat-lan és rosszindulatú hajsza áldozatai. A prefektus visszahelyezte őket állásuk-ba.

★ ORVOSI HIR. Dr. R. M. Imas belgyó-gyász és gyermekorvos hazaérkezett és ismét megkezdte rendeléseit Brassóban, Hirsch-er-u. 22. sz. alatt. Rendel: d. e. 11—12-ig és d. u. 2—5-ig.

ABLAK

siró centrumok egyéb testmozgással vannak összekapcsolva, például a ha-rapással. Ami az állatokat illeti, meg-állapítást nyert, hogy könny-mirigyet csak a majomnak meg a denevérenek vannak. De ezeket az állatokat még senki sem látta könnyezni. Egyéb-ként a könnyezés nagyon hasznos miv-elet, kitűnő fertőtlenítőszer. Egy könnycsepp egész csésze bakteriumot megsemmisít.

— SZILÁGYSAGI HIREK. Tudósítónk jelenti: A zilahi vármegyei prefektura Buzila Jusztint, az igazságügyről hírhedt érmihályfalvai primárt felfüggesztette állásától. Érmihályfalván Buzila távo-zása általános megnyugvást keltett. — A vasadi csendőrség letartóztatta Buzin-teanu Josif vasgárdista diákot, aki egy konverziós-kérdésekkel foglalkozó közsé-gi gyűlésen a földmivessékhöz szónoklatot akart intézni. A diáknál, akit a csend-őrök Matei Florián községi jegyző utasí-lására tartóztattak le, nagymennyiségű izgató tartalmú rőpcédulát és nyomtat-ványt találtak. A vasgárdista diákot a zilahi ügyészségre szállították.

— A patkányirtó Sorbonne-profes-szor. A Sorbonneon tudvalevőleg elő-adják a középkori filozófia és az újkor hadaszat történetét, felsőbb matemati-kát és elméleti fizikát, amelynek egyik tanszékére legújában Einsteint hívták meg. A párisi New-York Heraldból azon-ban most megtudtuk, hogy van olyan Sorbonne-tanár is, aki patkányirtással foglalkozik. A nagy párisi amerikai lap egyik olvasója kérdést intézett a szer-kesztőséghez, hogy adja meg ennek a Sorbonne-tanárnak a címét, mert Fon-tainebleau melletti villájában újabban na-gyon elszaporodtak a patkányok. Ez a néhány sor érdekes fényt vet az ameri-kai lélek mélységeire. Megtudjuk belő-le, hogy mit képzelnék az évek óta Pá-risban tartózkodó amerikaiak egy Sor-bonne-professzorról.

— A brassói vendéglősök egyesülete 25 éves alapításának évfordulójára alkal-mából május 3-án, szerdán este 8 órakor az Iparegylet nagytermében terített asz-talok mellett kedélyes családi estélyt rendez. Az estélyt bevezeti öt alapító tagnak az ünneplése, majd zene és ének előadások, végül tánc következik.

Élve hozzátok őkei haza!

FRANK DUCK expedíciójának csodálatos felvételei a maláji dzsungel mélyéből

Nézzé meg: a 10 méter hosszú óriáskigyó halálos küzdelmét a királytigrissel... a fekete párdacut, amint egy óriási krokodil szájából fogai között vergődik... emberevő macskák támadását egy bennszülött falu ellen... a feldühödött elefántcsordát, amelytől elvették az elefántbabit... a legértékesebb hüllőket, az óriásgyíkokat az elfogásánál.

Szombattól telj házak előtt fut a brassói

Vasárnap d. e. nagy ifjúsági előadás

Astra Mozgóban

Egyedüli nagybani képviselők:

GOLDSTEIN & ORNSTEIN

GALATI

UKAI EST

Tricoline

a selyem riválisa

A valódi „TRICOLINE”-ből készült ingek, gallérok, pizsamák, ruhák, kényelmese, elegánsak és tartósak. A kiváló minőség és a minta finomsága változatlan marad, gyakori mosás után sem megy össze. Szép, elegáns és tartós. — Az eredeti gyártmány szélén a „TRICOLINE” szó van beszöve. A valódi „TRICOLINE”-konfekciók a „TRICOLINE” védjeggyel vannak ellátva.

A manchesteri „VENCO”-művek eredeti gyártmánya.

KÖZGAZDASÁGI HIREK

(Temesvár) A gabonatőzsde árai a következők voltak: Buza 70 kg-os 570—580 lej, árpa 250—260, zab 200, tengeri 157.50 lej métermázsánként.

*

(Prága) Az amerikai kereslet követésében a sazi komló ára a legutóbbi négy hét folyamán több mint kétszeresére emelkedett. Mig nemrégiben a komló ára a minőség szerint mázsánként 700—900 csehkrona volt, most már szívesen fizetnek 1600—1800 csehkronát mázsánként.

*

(Bukarest) Románia kivitelének főszerepe a tavasz. Április hó folyamán szorult megindulni a dunai kikötők tevékenysége és késő őszig a hajórakományok tömege hagyja el a kikötőket búzával, fahéjjal, tengerivel, petróleummal, nyersanyagokkal, melyek Románia külkereskedelmét aktívra teszik. A kikötők az idén üresek, évek óta nem volt ilyen élettel a raktárak tevékenysége. A tárházak üresek, se áru nincs, amit exportra szállíthatnának, sem vevő, aki vásárolna. Más években naponként ötszáz vagon áru futott be a kikötőkbe, az idén sok, ha harminc érkezik. Az okot kutatva, megállapítható, hogy a mezőgazda nem szeret eladni gabonakészleteit. Adósság nyomja, mert a moratórium és a konverzió tehermentesítették legsürgősebb és legnyomtasztóbb fizetési kötelezettségeit. Adótartozásai kiegyenlítését huzatalasztja. A pénzügyigazgatóságok a földművelőkkel szemben a legkiméletebbek, mert utasításuk szerint az adóárveréseket tartózkodniuk kell. Ez a magyarázata annak, hogy míg a kikötőkben áruhiány van, addig az ország belsejében a gabonarakományok roskadoznak az el nem adott gabonától. Összel az a hír járta, hogy a rossz termés következtében a rendelkezésre álló készletek nem fedezik a szükségletet. A kormány erre elrendelte a kor-

látolt buzaelfogyasztást, kötelezővé tette az egységes lisztből sült kenyeret, megkezdődött a liszt keverése árpával, kukoricával, sőt néhol bablisztal is. Most kiderült, hogy annyi a felesleges buza, hogy a készleteket szabad örlés mellett sem tudják az új termésig elfogyasztani. A belső fogyasztáson kívül sokkal érzékenyebben érinti a román exportöröket, hogy nincs hová exportálni. Hollandia és Dánia kikötőin kívül nincs ország, ahová akadálytalanul kimehetne a román gabona. Németországban beviteli tilalom van, Franciaország kontingentálta a bevitelt, Olaszország a maga mezőgazdaságát támogatja és fejleszti, az osztrák gabonapiacra pedig oly alacsony az árak, hogy exportálni lehetetlen. Anglia tengerentúli gabonát fogyaszt, Európában csak jelentéktelen tengerimennyiségeket vásárol. Az amerikai valutaárfolyam súlyos csökkenésével párhuzamosan estek az amerikai gabonák is, ami kétségtelenül arra enged következtetni, hogy az amerikai kormány ki akarja használni a dollár erősítését arra, hogy kiviteli prémiumként szolgáljon az amerikai gabonának, minek folytán hamarosan nagy amerikai buza-mennyiségek fognak az európai piacok felé áramlani.

*

(Temesvár) A temesvári iparosok román kisebbsége a munkakamarai választások kisiparos-listája ellen Kovács István és Veterany Viktor dr. jelölése miatt kontesztációt adtak be. A tábla foglalkozott az ügygel és a kontesztációt elutasította. A munkakamara alakuló közgyűlése kedden lesz Teodorescu Vazul törvényszéki főelnök elnöke alatt. Kormánypárti körök szerint a munkakamara elnökevé Montani Jon ujságíró, Bocu Sever volt sajtófőnökét választják, akit a kormánypárt mint magántisztviselőt juttatott be. Montanit egyébként a krajovai és temesvári munkakamarák szenátorjelöltjeként is emlegetik.

Érdekes adatok a budapesti nemzetközi vásárról

Budapest, április 30.

A budapesti nemzetközi vásár, amelyet a fővárosi Kereskedelmi és Iparkamara, illetőleg annak ujonnan létesített „vásári tanácsa” rendez, május 6—15-ig tart. A nemzetközi vásár ez évben a válság ellenére is figyelemreméltó fejlődést mutat. A kiállítók száma az 1500-at is meghaladja.

A vásár színhelye az idén a városligeti Iparcsarnok s az épületet övező árnyas park lesz, amely ujabban az ugynevezett játszótérrel bővült. Mondanunk sem kell, hogy a vásár csarnokai máris zsúfolásig megteltek.

A vásár vezetőségének az volt a célja, hogy a nemzetközi vásár 10 napja alatt békeállapotokat teremtsen a gazdasági forgalom terén. Ezért a vásár engedélyt szerzett arra, hogy több mint 100 ipari árucsoport áruait a vásár tartama alatt árupengő ellenében lehessen a külföldre eladni. A magyar Nemzeti Bank célból 10 millió árupengő keretet állapított meg.

Ezenkívül külön szervezetet létesítettek a vásár területén, amelynek egyetlen feladata az üzletkötések elősegítése. A vásár ezekkel az intézkedésekkel nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a kiállító cégek nagyarányú exportüzleteket köthessenek a vásáron.

*

A vásáron összesen közel 300 szakma vonul fel. A textilipar ruhabemutatót rendez, amelynek során több mint 200 olyan kreációt mutat be, ami magyar textiláruból készült. A vegyészeti szakma külön „szépség és egészség”-kiállítást rendez, a magyar kézműipar pedig „kisipari gallériában” mutatja be a közönségnek az aranykorszak mesterek remekeit. Autó és motorkerékpár-, azonkívül repülőgép-kiállítás is lesz a vásáron.

Rövid sport hírek

A bécsi Wacker helyett a Libertas labdarugócsapata játszik vasárnap és hétfőn Bukarestben.

*

Románia és Csehország amatőr ökölvívói május 6-án tartják mérkőzésüket. — Nyolc pár találkozik.

*

Az Universitatea—Unirea-Tricolor mérkőzés a Nemzeti Bajnokságért május 21-én lesz Kolozsvárt. Ugyanezen találkozik Bukarestben a Brasovia a Venus-sal.

*

Az osztrák válogatottban újabb változások vannak. Zischek jobbszélső meghűlt és ischiásza kiújult. Kórházba vitték, vasárnap nem játszhat. Helyébe a Rapid Osztermannja került. Gall fedezetnek izomszakadása ujtult ki. Helyette Urbanek vagy Nausch játszik.

*

A magyar—osztrák mérkőzésen megjelenik Gömbös miniszterelnök, Hóman kultuszminiszter és Lázár igazságügyminiszter.

RAKETT-HUROZÁS

SELYEMHURRAL 220 lej
ANGOL BÉLHURRAL már 270 lejtől
Videknek 24 órán belül a beküldött ütiöket postázom
TRITSCH, Sportáruház, BRASSÓ, Str. V. Mihai (Kolostor-utca) 20. sz.

Olvasóink figyelmébe!

A Bethlentéri Szinpad (Budapest), ahol az utolsó esztendő legszenczáciosabb szindarabját, a TIMOSÁT adják, olvasóinknak akik a Nemzetközi Arumintavására a fővárosba érkeznek, a következő kedvezményben részesül:

A TIMOSÁT

mindenkinek meg kell nézni! Hogy Ön is megnézhesse, ezen

UTALVÁNYT

bocsátjuk rendelkezésére, melynek ellenében a Bethlentéri Szinpad jegy n'ára 2 drb. 3. százal-kkal olcsóbb jegyet ad ki. — Előadá-ök mindennap fel 6 és fel 9 órákor. — Jegyrendelés 443 76.

Több mint 600 tenyészállatot mutat be a baromfi- és apróállatkiállítás. Nagy jelentősége van export szempontjából a borkiállításnak is, amelynek kapcsán külön bórnapot és borkóstoló versenyt rendeznek.

Szinte lehetetlen számotartani, hogy a rendezőség hány meglepetést tartogat a vásár látogatóinak. Az érdekességek közé tartoznak az eredeti nagyságban felépített mintatanyák is, amelyek a kormány telepítési akcióját szolgálják. Rendeznek bélyegkiállítást is, amellyel kapcsolatosan nemzetközi bélyegfőzsdét tartanak a vásár területén.

*

A vásár a belföldi vásárigazolvány árát 2.80 pengőre szállította le, míg külföldön az igazolványnak négy aranypengőnek megfelelő valuta az ára. Külföldön a vásár látogatói az igazolvány alapján 24 állam vasutársaságánál 25—50 százalékgig terjedő jegykedvezményt vehet igénybe. 10—30 százalékgig kedvezményt nyújtanak a légiforgalmi vállalatok is. A vásárigazolvány a magyar vizumot is pótolja, a melyet a közönség 2.50 pengőért utólag válthat meg a vásár területén. Az igazolványhoz csatolt „kedvezményfüzet” alapján a közönség 25—50 százalékgig terjedő kedvezménnyel látogathatja a főváros szórakozóhelyeit, színházakat és mozikat, nemkülönben a muzeumokat és kiállításokat.

A MEZŐGAZDASÁGI és városi adósságok szabályozásáról szóló törvény, teljes román szöveggel, magyar fordítással és magyarázatokkal. Írták: Dr. Gáspár Gyula és Dr. Váradi Ödön. Ára 40 Lei. Póztai rendeléseket csakis (a portóval együtt 45 Lei) előzetes beküldése ellenében szállítja a Brassói Lapok könyvosztálya.

BUDAPESTI NEMZETKÖZI

MAJUS 6—15 VÁSÁR MAJUS 6—15

TÖBB MINT EZER GYÁROS ÉS IPAROS KIÁLLÍTÓ
TÖMEGÁRU — MINŐSÉGI CIKKEK
MAGYAR MEZŐGAZDASÁGI EXPORTÁRUK
BEMUTATÓJA

EXPORTÜZLET PENGŐ ELLENÉBEN

Nagyszabású divatfelvonulások — Kosmetikai kiállítás — Repülőgép kiállítás — Bélyegkiállítás és bélyegfőzsdé — Telepítési és építkezési kiállítás mintatanyá — Öntözés, fásítás — Baromfi és apró állatkiállítás — Borscsoport — Kisipari galéria Háziipari csoport

Nagyszabású utazási-, vizum-, szórakozási- és gyógyászati kedvezmények a vásárigazolványok alapján május 1—20-ig

Vásárigazolvány és felvilágosítás kapható:
BRASSÓBAN: „Europa”, Korona-szálló, Hermes Bironi de Volaj si Cassa de Schimb-nél, Calea Regele Ferdinand 13. és az Agens des Wagons — Lits-nél, Str. Porfil (Korona-szállóval szemben.)

Társasutazás Budapestre

egyéni utlevéllel

JELENTKEZÉS. — Brassóban: Európa menetjegylroda, Korona-szálló épületében. — Sepsiszentgyörgyön: Feder tőzsdében. — Csikseredán: Deutsch Miklós tőzsdében. — Kovásznán: Környöczky kereskedés. — Kézdivásárhelyen: Kézdivásárhelyi Takarékpénztárnál.

HÖLGYEKNEK

természetes eleganciát

URAKNAK

biztos fellépést

garantál

VESTIS

SZÖVETÁRUHÁZ
BRASSÓ, LEN-
SOR 22.

Áraink olcsók! Minőségünk elsőrangú!

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznapi: egy szó 6. vastag betűből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzetes hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény.

Vételeiadás

GAZDASÁGI GÉPEK, cséplő, herefejtő, arató, eladók. Erdőkölöndi Szini Andor, Tg.-Săcuesc. 11071

Belváros közepén emeletes ház eladó. Cim 11073. sz. alatt a brassói kiadóban.

Eladó 250.000 drb. 3 éves szép lucfenyő csemete. Mersing et Lessel gőzfűrés, Sibiu.

Keresek megvételre teljes jó tejgazdasági berendezést. Ifj. Szamosközy Imre, Csátószeg. 11060

TÜKÖRGYÁR és ÜVEGCSISZOLDA WOLF OSZKÁR

BRASSO, USZODA-U. 5 Vám-Gyár-utca sarok. Telefon 443.

Tükrök minden minőségben és árban. — Bútor- és autótüvegek, hajlított üvegek. Üvegraktár — Tükrjavítások

Fürdőszoba

és vízvezetési berendezések legolcsóbban

SANITECHNICA

Brassó, Malom-u. 1 (Bolonya)

Veszek egy jobb márkájú 5+1 lámpás rádiókészüléket, beépített hangszóróval, készpénzért. Ugyanott 3 lámpás teleskopikus készülék eladó. Címeket leadni: Simon, Közép-utca 50. 11106

PRIMA SZEBENI SZALÁMIT és HENTESÁRUT

legolcsóbb árban ajánl

CSERGŐ, Sibiu,

Strada Gusterita 26.

Keresek 50—60 lóerős, üzemi képes félstabil gőzgépet. Irásbeli ajánlatokat a gép adatainak megjelölésével Rapid garage, Tg.-Săcuesc kérek. 11115

Családi, adómentes új ház: 5 szoba, konyha, kamra, kert szabad kézből sürgősen eladó. Cim 11098. szám alatt a brassói kiadóban.

Női kalapok

nagy választékban

Engros és detail eladás

Átalakítások olcsón!

Jofa kalapgyártás

Brassó, Weisz Mihály-u. 6

Sparterle is kapható!

Állást nyer

Keresek értelmes leányokat tanulóknak nőiszabószághoz, Kolostor-utca 25. II. emelet. Jakab. V. 11101

Házasság

Házasság céljából intelligens urileányok ismeretségi keretemben. Teljes címmel ellátott leveleket kérek. „Hit, remény és szeretet” jeligére a kiadóba. 11102

A HAZICUKRASZAI KEZIKÖNYVE, Krbekné kitűnő munkája alapján a legegyszerűbb és a legkülönlegesebb tésztákat mindenki házában készítheti. A legjobb cukrászda otthon negyedannyi költséggel. Ára félváson kötésben 40 lej.

Figyelem!

KERTÉSZ TESTVÉREK

hatósági-lag engedélyezett

VÉGKIÁRUSÍTÁSA

még csak rövid ideig tart.

Ujabb ÁRLESZÁLLÍTÁS!!!

Figyelem!

BRASSÓ, Kapu-utca 26

ÉRTESÍTÉS!

A „LUCY BRECKNER” név alatt 22 év óta közismert kézimunkaüzletemet újonnan átszervezve és kibővítvé

Lucy Breckner & Demetter

név alatt tovább vezetjük. Az összes divatos kézimunkák és szakmabavágó áruk, valamint különlegességek előnyösen beszerezhetők.

Nagy választék, szolid árak, saját tervezések.

Méhészet

gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Irta: **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal, 260 oldal ára **120 Lei**

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember?

Irta: **Dr. Lukács Pál** főorvos.

Gyakorlati tanácsok gyomor- és bélbetegségekben szenvedők részére. Ára **78.— lei**.

Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában

Küzdelem népünk egészségéért

Dr. VENDE JÁNOS tanársegéd:

A nemi betegségek

okai, tünetei, kezelése, védekezés 60 Lei

Dr. FÖLDÉS LÁJOS főorvos:

A női betegségekről

Megelőzés, védekezés Hasznos tudnivalók egészséges és beteg nőknek! Ára 102 lej. — Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában

Vidékre való szállításhoz portót felszámítottuk.

Horganyozott drótkerítést

baromfi-farmok, tenispályák, kertek bekerítéséhez a legjobb minőségben szállítunk, 350 m. magaságig. Nem tévesztendő össze más silányabb gyártmányú anyaggal. Elsőrangú minőség, tetszetős, tartós kivitel, olcsó árak.

PÁSZTORI & HETTMANN, sodronygyár, Brassó.

PÁSZTORI & HETTMANN, sodronygyár, Brassó.

Vásároljon szerencsesorsjegyet

FORTUNA főkollekturánál,

Enkelhardt Sándor, Brassó, Weisz-Mihály-u. 5. - Telefon 399.

Postai megrendelések a legpontosabban eszközöltnék.

Pár napon belül kezdődik a húzás és ezért vasárnap, április 30-án és hétfőn, május 1-én, nyitva tartunk!

53—1933

HIRDETMEY

A brassói VII. pénzügyi kerületi igazgatóság az érdekeltek tudomására hozza, hogy ennél az igazgatóságnál nyolc gyakornoki állás van üresedésben. A pályázóknak vagy középiskolai érettségi-vel vagy felsőkereskedelmi iskolai végzettséggel kell rendelkezniük. A kérvényeket elfogadja az igazgatóság (Directoratul Regional Financiar VII. Brasov) — a brassói pénzügyigazgatóság épületében és azokhoz a következő okmányok csatolandók:

Iskolai bizonyítvány, állampolgársági bizonyítvány, érvényes erkölcsi és egészségi bizonyítvány és annak igazolása, hogy pályázó eleget tett katonai kötelezettségének.

Örökhullám csak gőzzel mert csak az a természetes!

Ingyen és nevétségesen olcsó árkért nem lehet jó munkát adni. De előzőkeny kalkulációval a legjobbat adjuk időszertű ellenértékért.

MOLNÁR A.

Románia egyetlen vízgőz örökhullámgépével ellátott nőifodrász szalonja.

BRASSÓ, WEISS MIHÁLY-U. 21. SZ.

Rudolf Lang

BÖRKERESKEDÉS

Brassó, Lópiac 8.

Talp és cipőfelsőbőrök, cipész-kellékek, cipőfelsőréssz-készítés.

Olcsó árak! Szolid kiszolgálás!

Bőriparosok!

Támogassátok a saját vállalkozatokat. Mindennemű

bőr és talp a legolcsóbb.

BŐRIPAROS MESTEREK ÁRUCSARNOKA

R-T-nél, Brassó, Rózsater 2 szám alatt

GOMBOS URISZABÓSA

Brassó, Kapu-u. 41.

Férfi öltönyök, felöltők stb. elegáns, szolid kivitelben, jutányos árban készülnek.

Elsőrangú cipőt

szolid árak mellett

Dánér cipőüzemnél

BRASSO, Lensor 30

Központi Hitel iroda tagja. (Kézi munka.)

Elegáns, hygienikus kiszolgálás

FILIPANITS NŐI- és FÉRFI FODRÁSZ SZALONJÁBAN

BRASSÓ, KAPU-UTCA 40.

Most már értem a RÁDIÓT

című könyv jelent meg, mely hivatva van az amatőrök nagy táborát bevezetni a rádió technika szépségeibe, élvezetes, világos és szellemes módon. Aki elolvassa ezeket a szellemes párbeszédeteket, az igazán tökéletesen érti a rádiót. A könyvet 245 mesteri egyszerű és humoros rajz kíséri.

Mindenki számára nélkülözhetetlen.

Mindenki számára érthető.

Ára 88.— Lei

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brassó, Napu-utca 53—58, az udvarban.

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy a mindnyájunk által nagyon szeretett jó férj, édesapja, nagyapja, sógor és rokon

Trebíts Simon

főgépész

életének 73-ik. boldog házasságának 48-ik évében f. hó 29-én d. e. fél 10 órakor lelkét visszaadta teremőjének. Szeretett halottunk földi maradványait május hó 1-én d. u. 4 órakor fogjuk a gyászháztól Molnár J-utca 10 szám alól a bolonyai róm. kath. temetőbe örök nyugalomra kísélni. Lelkiudvéért az engesztelő szentmise áldozat május 2-án reggel fél 8 órakor lesz az egek urának bemutatva.

Adj Uram örök nyugalmat neki!

Brassó, 1933 április 29

A gyászoló család

„MARGARET”

Női divatszalon

Brassó, Virágosor 10. Marmarosch-palota. Angol és francia munkák, izléses kivitelben, olcsó árakon készülnek.

Prima bükk tüzfát

szállít

Általános Kereskedelmi R.T.

Brassó, Str. Regina Maria 58 (Fecete-u. Telef. 388)

Gyönyörű feje, csodaszép keze lesz, ha

Szabó Lajos

Brassó, Weisz Mihály-u. 3. sz. alatti fodrászműtermében gondoskodik

ápolásáról, ahol alatti árak vannak:

Egy 10 számos bérlet	80 Lei
Hajvágás csak	20 Lei
Hajvágás gyermekeknek és diákoknak	15 Lei
Ondolálás	20 Lei
Manikűr	20 Lei
Borotválás	10 Lei
Fejmosás	25 Lei

Dürkopp-kerékpár

gyűrűs csapággal

rendes és hegyes vidékre való kivitelben.

Jean Hirschhorn,

Bukarest I, Strada Dianei 3.

„ADESGO” SELYEMHARISNYA

nagy

elárusítás

Oriási választék, hallatlanul olcsó árak!

M. BLATT

HARISNYAHÁZ, Brassó, Kapu-u. 30.